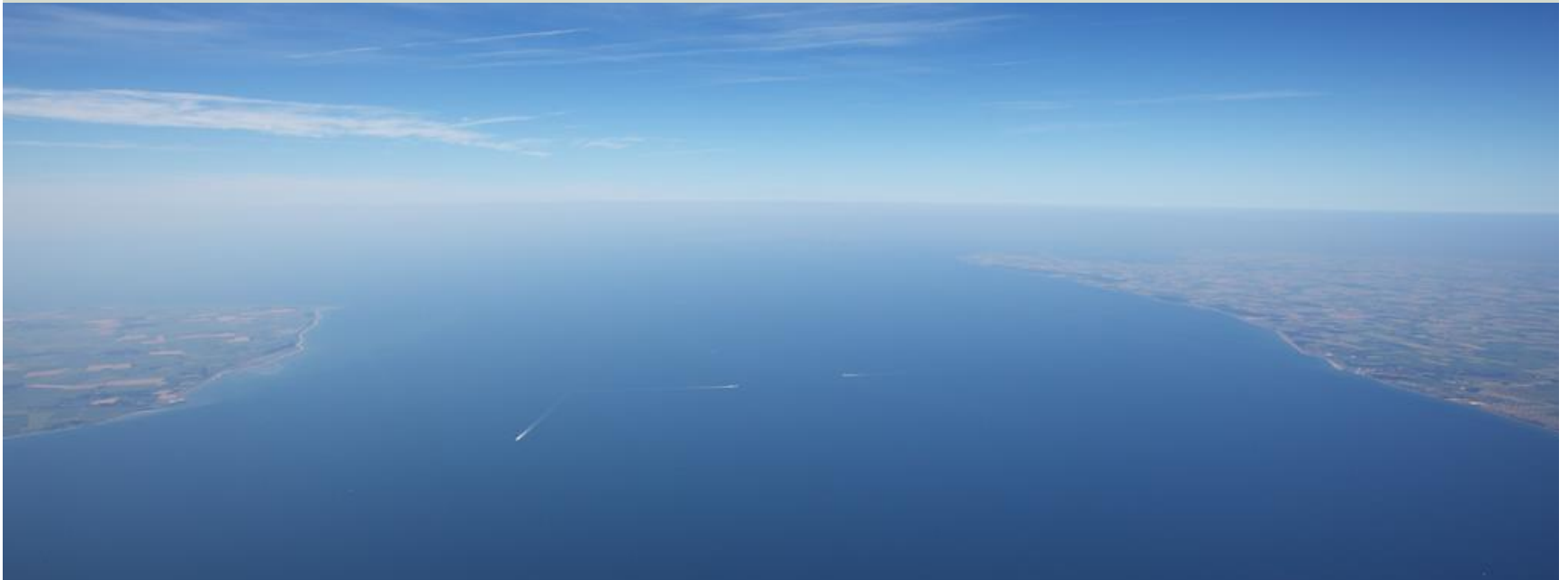

Femern A/S

Status for Femern tunnelprojektet

22. februar 2017

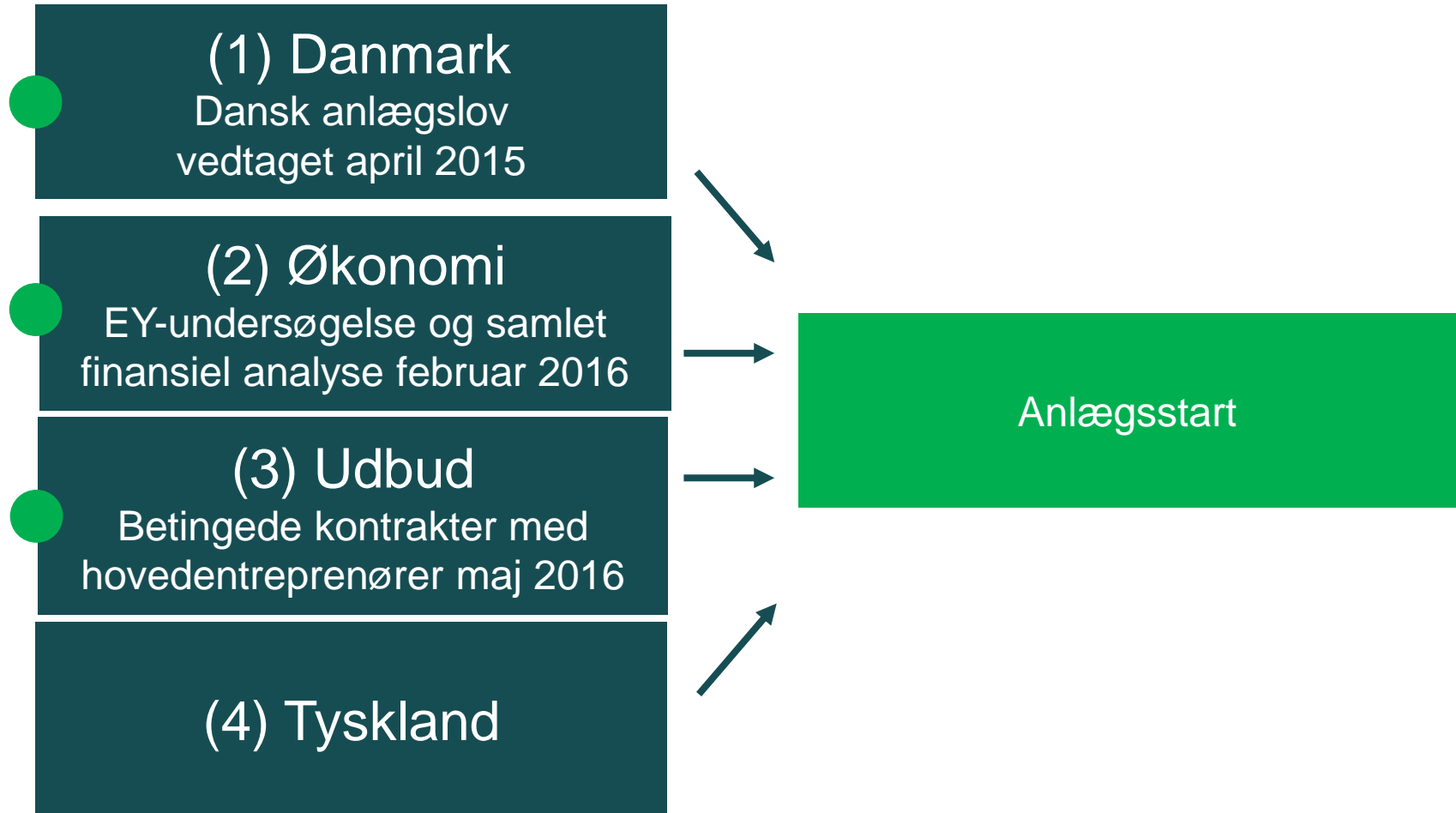

Femern: Kyst-til-kyst tunnel og landanlæg i både Danmark og Tyskland

Overordnet status for tunnelprojektet

---0---

Dansk anlægslov og økonomi

- Anlægslov vedtaget april 2015 i Folketinget efter flerårig VVM-proces: Endelig miljøgodkendelse i Danmark og statsgarantimodel mm.
- Forudsætning i anlægsloven: Selve underskrivelsen af de store tunnelkontrakter krævede særlig politisk godkendelse i forligskredsen
- Femern A/S genforhandling af tilbudsprisen med entreprenørerne medførte reduktion af anlægsudgifterne med 7 mia.kr.
- COWI gennemførte kritisk revision af trafikprognosen. EY gennemførte kritisk revision af samlet økonomi og risici, herunder tidsplan
- Samlet finansiel analyse fremlagt i februar 2016. Økonomien er veldokumenteret. "Grøn zone" (36 år). Reserve på 7 mia.kr
- Politisk aftale af 4. marts 2016: Femern A/S fik mandat til at indgå betingede kontrakter med de vindende entreprenører + danske landanlæg

Udbud: De store tunnelkontrakter

- Den 30. maj 2016 underskrev Femern A/S de store tunnelkontrakter med de vindende entreprenørkonsortier for 30 mia.kr.
- Kontrakterne er betinget af en tysk myndighedsgodkendelse
- Betingede kontrakter kombinerer flere hensyn:
  - Sikrer at de gode tilbud på pris og kvalitet kan fastholdes
  - Respekterer samtidigt den tyske proces
  - Mulighed for at trække på entreprenørerne i den tyske proces
- Fastpriskontrakter på en meget stor del af anlægssummen
- Kontrakterne løber til ultimo 2019, men der er indarbejdet mekanismer til at forhandle forlængelse
- Klagesager over udbudsprocessen for de fire store tunnelkontrakter er lukkede og dermed er risici for projektet fjernet

Udbud: Hovedentreprenørerne er valgt

Tunnel:

Claus F. Baunkjær

Portaler:

Udgravning:

22. februar 2017

Tyskland

- Politisk er Femern-projektet besluttet i den tyske Forbundsdag. Det skete ved ratifikationen af den dansk-tyske statstraktat i 2009
- Godkendelsesmyndigheden LBV Kiel i Slesvig-Holsten skal udstede en administrativ godkendelse af projektet før byggeriet kan gå i gang
- Femern A/S indgav første gang ansøgning om tysk myndigheds-godkendelse til LBV Kiel på 11.000 sider i oktober 2013
- Offentlige høringer i Tyskland i 2014 og 2015 – både skriftlige høringer og høringsmøder med de berørte aktører
- Ny offentlig høring blev gennemført i 2016. Femern A/S har gennemgået og besvaret indsigelserne 15. februar 2017

Tyskland: De næste skridt

	Muligt forløb (Meyer)
Femern A/S afleverede svar på de 12.600 indsigelser	15. februar 2017
Plausibilitets- og konsistenskontrol (LBV Kiel)	
Justering af besvarelser (Femern A/S og LBV Lübeck)	
Høringsmøder ledet af LBV Kiel	
Eventuelle justeringer af projektaterialet	
LBV Kiel udarbejder selve tilladelsen	
Tilladelse udstedes af LBV Kiel	Inden udgangen af 2017 + ½ år?
Retssager ved domstolen i Leipzig (2 år)	
Endelig retsgyldig tilladelse	Inden udgangen af 2019 + ½ år?
Anlægsstart på kyst-til-kyst	2020

Tyskland: Svar af høj kvalitet er udarbejdet

- Velforberedt proces i Femern A/S sammen med McKinsey Stuttgart
- 150 medarbejdere og andre eksperter – flest tyskere – fordelt på 10 teams til at besvare de 12.600 indsigelser
- Samarbejder med nogle af de dygtigste tyske eksperter indenfor jura, miljø, havforhold, sikkerhed og teknik. Mere end 25 tyske firmaer
- Tyske topadvokater har gennemgået alle kritiske dele, eksterne tredjeparts-reviews, tysk ex-dommer fra Leipzig som rådgiver, nyt kontor i Kiel, tæt dialog med alle centrale myndigheder i Tyskland
- Reelt tysk ansøgning: Vi ved ikke, hvad vi kan gøre yderligere for at forbedre kvaliteten af svarene og dermed også forberede retssag

Tyskland: Hvorfra kom de 12.600 indsigelser?

- 13 pct. fra øen Fehmarn
- 32 pct. fra Østholsten og Lübeck (tyske Landanlæg)
- 54 pct. fra resten af Tyskland
- 1 pct. fra udlandet

Mere end 90 pct. af indsigelserne er baseret på standardskabeloner fra forskellige hjemmesider, men alt er gennemgået

- Scandlines
- NABU
- BUND/Adv. Mecklenburg m.fl.

Tyskland: Konkrete hovedudfordringer

- Krav til undervandsstøj i anlægsfasen
- Metoder til miljøundersøgelser (fugletællinger m.m.)
- Krav til tværpasser i tunnelen
- Beredskab i driftsfasen
- Begrundelsen for valget af sænketunnel
- Styrket information, kommunikation og dialog i Tyskland

Tyskland: Forskellige scenarier ved Forvaltningsdomstolen i Leipzig efter 2017

A. Klagen afvises

B. Hvis klagen ikke afvises

Der skal først tages stilling til spørgsmålet om opsættende virkning:

- Ingen opsættende virkning
- Delvis opsættende virkning
- Fuld opsættende virkning

➤ Udfaldet skal vurderes i samråd med vores advokater og ejer

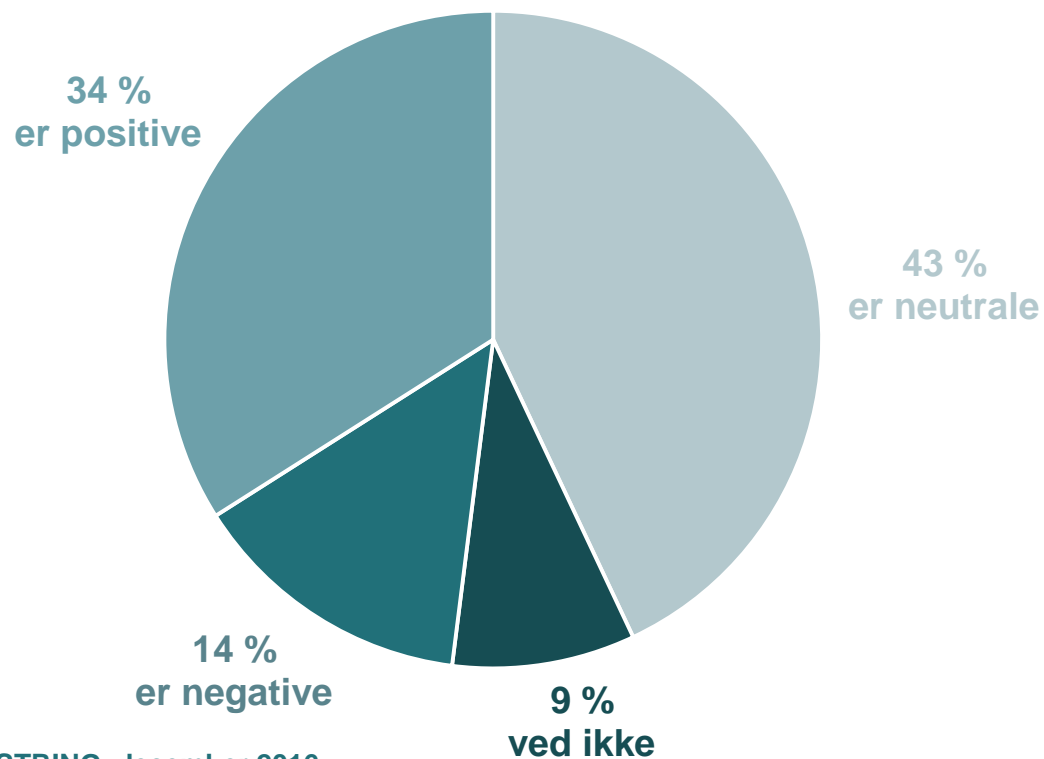
Selve sagen gennemføres, og domstolen træffer afgørelse

- Sagen afgøres endeligt
- Behov for supplerende processer, inden sagen afgøres endeligt

Opbakningen til Femern Bælt-forbindelsen i Slesvig-Holsten og Hamborg (September 2016)

Hvad er din overordnede holdning til Femern-forbindelsen?

Kilde: YouGov på vegne af STRING, december 2016

Opbakning til Storebæltsforbindelsen 1989-2000

